

ΓΕΛ Λιτοχώρου-Σχολικό έτος 2016-2017

**Δημιουργική εργασία στο μάθημα της Έκφρασης-Έκθεσης Β΄
Λυκείου**

Θέμα:

**«ΜΜΕ και διαδίκτυο “φυλακίζουν” τους
νέους;- Μια προσέγγιση του ανθρώπου-δέκτη με
αρωγό τη Λογοτεχνία»**

Βούλα Κωστίνου

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο πλαίσιο του μαθήματος της Έκφρασης-Έκθεσης Β' Λυκείου, κεφάλαιο «Η είδηση», ενότητα «Η οργάνωση και η παρουσίαση της είδησης», ασχολήθηκα με τις αρνητικές επιπτώσεις των Μ.Μ.Ε. Το βασικό ερώτημα της εργασίας είναι: «Μ.Μ.Ε και διαδίκτυο 'φυλακίζουν' τους νέους;». Μελέτησα την αναγκαιότητα της επικοινωνίας αλλά και τα όρια που οφείλει να θέτει ο δέκτης ώστε να προφυλάσσεται.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή
2. Μ.Μ.Ε- Επικοινωνία
3. Διαδίκτυο:
 - ✓ Ελεύθερη έκφραση
4. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των Μ.Μ.Ε.
5. Παραπληροφόρηση
6. Εξουσία
7. Κίνδυνος
8. Πηγές

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Τα Μ.Μ.Ε. είναι η μεγάλη επανάσταση της τεχνολογίας στην εποχή μας. Επανάσταση η οποία «απελευθέρωσε» τον άνθρωπο από την άγνοια, την απομόνωση, την περιορισμένη επικοινωνία, και του έδωσε τη δυνατότητα να «γνωρίσει» τον κόσμο, να μιλήσει με τους συνανθρώπους του σε όλη τη γη, να ανταλλάξει σκέψεις, ιδέες, προβληματισμούς. Κάπου, όμως, αυτή η πραγματικότητα, κυρίως η εικονική, αποπροσανατόλισε τον άνθρωπο, άρχισε να τον εξαπατά, να τον παραπληροφορεί, να τον χειραγωγεί. Πού σταματά η αλήθεια και πού

αρχίζει το ψέμα; Πώς θα αντιμετωπίσει ο άνθρωπος αυτήν την «πραγματικότητα»;

2. Μ.Μ.Ε-ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ως **Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ή Επικοινωνίας** (ΜΜΕ) εννοούνται όλα τα διαθέσιμα μέσα με τα οποία μπορεί να ενημερωθεί για προηγούμενα και τρέχοντα συμβάντα ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων. Τα ΜΜΕ χωρίζονται σε:

- *Ασύγχρονα μέσα*, όπως είναι ο τύπος και το Διαδίκτυο, καθώς η πληροφορία τους μεταδίδεται σε διαφορετικές χρονικές στιγμές για κάθε διακριτό χρήστη.
- *Σύγχρονα μέσα*, όπως είναι το ραδιόφωνο και η τηλεόραση, καθώς όλοι οι χρήστες λαμβάνουν την πληροφορία συγχρόνως.

Τύπος

Ο Τύπος διαχωρίζεται πλέον σε ηλεκτρονικό και παραδοσιακό. Ηλεκτρονικός Τύπος είναι η τηλεόραση, οι ιστοσελίδες (web pages) κλπ. Παραδοσιακός Τύπος είναι οι εφημερίδες, τα περιοδικά κλπ. Κάπου ανάμεσα είναι και το ραδιόφωνο.

Ραδιόφωνο

Το ραδιόφωνο είναι ένα αρκετά παλιό μέσο μαζικής ενημέρωσης που όμως θεωρείται ως ένας ευχάριστος τρόπος ενημέρωσης και ψυχαγωγίας γιατί περνάει ειδήσεις με άποψη. Είναι αρκετά εύχρηστο καθώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί παντού, είναι ακίνδυνο (σε σχέση με την τηλεόραση

που μπορεί να προκαλέσει προβλήματα) και προσφέρει α) πληροφορίες και β) άκουσμα μουσικής.

Τηλεόραση

Η τηλεόραση, πέρα από την ψυχαγωγία και την ενημέρωση των τηλεθεατών κάποιες φορές ενδεχομένως περνάει και λάθος μηνύματα και παρουσιάζει λάθος πρότυπα. Έχει όμως τεράστια επικοινωνιακή δύναμη αφού βρίσκεται δίπλα στον πολίτη οποιαδήποτε ώρα και ημέρα ασκώντας άμεση ή έμμεση επιρροή στη διαμόρφωση των ιδεών και των απόψεών του, πάνω σε κάθε ζήτημα και θέμα. Υπάρχουν όμως και προβλήματα με την τηλεόραση σε σχέση με την υγεία, καθώς μπορεί να προκαλέσει βλάβη στα μάτια, πονοκεφάλους κ.ά.

Διαδίκτυο (Internet)

Η καθημερινή ενημέρωση από διαδικτυακούς τόπους έχει μπει ολοένα και περισσότερο στη ζωή του κοινού. Οι διαδικτυακοί τόποι προσφέρουν στην πλειοψηφία τους άμεση ενημέρωση, ενώ ο αυξανόμενος αριθμός τους εγγυάται πλουραλισμό απόψεων. Επιπλέον, σε αυτή την κατεύθυνση βοηθάει και η παρουσία εκατοντάδων ενημερωτικών ιστολογίων (blogs). Υπάρχει επίσης ο ηλεκτρονικός τύπος και πολλές ιστοσελίδες (sites) που προσφέρουν απόψεις ανθρώπων, πληροφορίες κ.α. Ενημέρωση μπορεί επίσης να γίνει μέσω διαφόρων μέσων κοινωνικής δικτύωσης (facebook, twitter, instagram, google+) όπου οι άνθρωποι όχι μόνο μαθαίνουν τι γίνεται στον κόσμο αλλά και ψυχαγωγούνται.

3. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

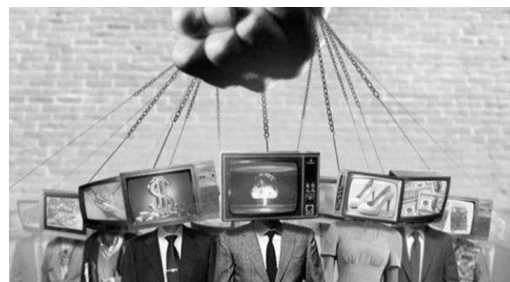

1. Η ελευθερία της έκφρασης στο διαδίκτυο

Η ελευθερία της έκφρασης και διάδοσης των στοχασμών αποτελεί συστατικό στοιχείο της προσωπικότητας που κατοχυρώνεται στο άρθρο

14 παρ. 1 του Σ και στο άρθρο 10 παρ. 1 ΕΣΔΑ. Το 14 Σ μολονότι αναφέρεται στη γραπτή και δια του τύπου έκφραση κατοχυρώνει οπωσδήποτε και την έκφραση γνώμης μέσω του διαδικτύου. Στην έκφραση περιλαμβάνονται ιδέες, γεγονότα, μηνύματα, ειδήσεις και γενικότερα κάθε άποψη με την οποία το πρόσωπο εκφράζει τα συναισθήματα και τις ιδέες του. Επομένως κάθε είδους μήνυμα που μεταδίδεται στο διαδίκτυο προστατεύεται ως ελευθερία της έκφρασης. Αυτό σημαίνει ότι ο καθένας μπορεί να διαμορφώνει ελεύθερα τη γνώμη του με λόγο και με εικόνα και να τη διαδίδει στον χρόνο και τον χώρο επιλογής του στο διαδίκτυο, χωρίς δυσμενείς γι' αυτόν συνέπειες. Επομένως ούτε ο παροχέας πρόσβασης, ούτε το κράτος, μπορούν καταρχήν να θέσουν όρους τόσο ως προς τις εξωτερικές συνθήκες, όσο και ως προς το περιεχόμενο της επικοινωνίας. Βέβαια το δικαίωμα αυτό δεν περιλαμβάνει τη δωρεάν πρόσβαση στο διαδίκτυο μολονότι το κράτος και με συνταγματική επιταγή (5Α παρ. 2 Σ) έχει υποχρέωση να διευκολύνει με υλικά μέσα την πρόσβαση και να την καταστήσει τεχνολογικά και οικονομικά προσιτή σε όλους (πρωτίστως στο εκπαιδευτικό σύστημα). Η ελευθερία της έκφρασης περιλαμβάνει την ελευθερία του πληροφορείν και του πληροφορείσθαι, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι κάθε πληροφορία μπορεί να είναι προσιτή σε όλους, ιδίως όταν αφορά την ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών, τα επαγγελματικά, φορολογικά, ιατρικά, και δικηγορικά απόρρητα καθώς και πεδία της κρατικής δραστηριότητας που συνδέονται με την δημόσια τάξη και ασφάλεια (πχ εθνική άμυνα). Η διείσδυση σε αρχεία με τη χρήση απαγορευμένων κωδικών (hacking) δε συνιστά άσκηση του δικαιώματος του πληροφορείσθαι. Ομοίως η ύπαρξη αδειών της ΕΕΤΤ στους παροχείς πρόσβασης και η υποχρέωσή τους να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις ασφάλειας δεν αντίκειται στο παραπάνω δικαίωμα.

4. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ Μ.Μ.Ε.

α) Τύπος

Οι ειδήσεις στον Τύπο δημοσιεύονται με γραπτό λόγο και συνοδεύονται από φωτογραφίες, όσες, βέβαια, επιτρέπει ο περιορισμένος χώρος της εφημερίδας να δημοσιευτούν. Ο γραπτός λόγος έχει και μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα. Συνήθως είναι πιο επιμελημένος, πιο πυκνός από τον προφορικό και για την ανάγνωσή του απαιτείται μεγαλύτερη προσοχή από εκείνη που χρειάζεται για την ακρόαση στο ραδιόφωνο ή για την τηλεθέαση. Αυτό είναι ευνόητο ότι απαιτεί και ένα ανάλογο επίπεδο πνευματικής και γλωσσικής καλλιέργειας.

Ο όγκος της ειδησεογραφίας που περιέχεται στην ύλη της εφημερίδας, είναι μεγάλος και τα θέματα ποικίλα. Ο Τύπος απευθύνεται σε κοινό που δεν αρκείται σε μια συνοπτική ενημέρωση, αλλά έχει ειδικότερα ενδιαφέροντα και γι' αυτό θέλει λεπτομερείς πληροφορίες για τα γεγονότα. Θα χρειάζονταν πολλές ώρες, για να διαβαστούν στο ραδιόφωνο ή στην τηλεόραση οι ειδήσεις που δημοσιεύονται σε μια εφημερίδα. Η παρουσίαση, ωστόσο, των γεγονότων από τον Τύπο μειονεκτεί έναντι της τηλεόρασης, η οποία διαθέτει εικόνα και λόγο, που δύσκολα μπορεί να συναγωνιστεί μια περιγραφή, όσο παραστατική κι αν είναι. Σοβαρότατο μειονέκτημα του Τύπου είναι η καθυστέρηση με την οποία δημοσιεύονται οι ειδήσεις. Το μειονέκτημα όμως αυτό αντισταθμίζεται από το σχολιασμό των γεγονότων. Στον Τύπο τα γεγονότα σχολιάζονται και μάλιστα από κριτικούς που έχουν ειδικές γνώσεις γι' αυτά. Ο αναγνώστης μπορεί να μελετήσει εμπειριστατωμένες αναλύσεις και κριτικές που τον βοηθούν να διαμορφώσει πιο αντικειμενική άποψη. Αν μάλιστα δεν περιορίζεται στην ανάγνωση μίας εφημερίδας, έχει τη δυνατότητα να δει τα γεγονότα από διαφορετικές οπτικές γωνίες και η άποψή του γι' αυτά να είναι σφαιρική.

Τέλος, ενώ ο ρυθμός της ραδιοφωνικής ή τηλεοπτικής εκπομπής επιβάλλεται στον ακροατή- θεατή, ο αναγνώστης μπορεί να ξεφυλλίσει την εφημερίδα του και να διαλέξει τα αναγνώσματά του, ανάλογα με τη στιγμιαία του περιέργεια, μπορεί να διακόψει την ανάγνωσή της, να την ξαναπιάσει ή να την πάρει μαζί του στο ταξίδι, στην εξοχή. Με όλα αυτά δε συμβιβάζονται τα οπτικοακουστικά μέσα.

β) Ραδιόφωνο

Στην εποχή μας τα ραδιοφωνικά κύματα έχουν εισβάλει παντού, στο σπίτι, στο γραφείο, στο αυτοκίνητο, στο χώρο εργασίας και αναψυχής. Το ραδιόφωνο για πολλούς ανθρώπους δεν είναι απλώς ένα μέσο

ενημέρωσης. Είναι κάτι παραπάνω, η συντροφιά τους. Αυτό είναι ένα αναμφισβήτητο μεγάλο πλεονέκτημά του.

Μπορεί, επίσης, να μεταδίδει τις ειδήσεις πιο γρήγορα από όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Με ρεπορτάζ στον τόπο όπου διαδραματίζονται τα γεγονότα, μπορεί να μας ενημερώνει ανά πάσα στιγμή για ό,τι συμβαίνει. Η ποιότητα της πληροφόρησης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον εκφωνητή-ρεπόρτερ, την αντίληψη του και την εκφραστική του ευχέρεια. Σπουδαία γεγονότα, πολιτικά, αθλητικά κ.ά. έχουν απαθανατιστεί από το ραδιόφωνο με τη φωνή όσων συμμετείχαν σ' αυτά ή των εκφωνητών που τα μετέδιδαν.

Το ραδιόφωνο μειονεκτεί, ασφαλώς, έναντι του Τύπου και της τηλεόρασης, γιατί δεν έχει ούτε φωτογραφία ούτε εικόνα. Η έλλειψη όμως αυτή μπορεί κανείς να υποστηρίξει ότι αναπληρώνεται από τη φαντασία του ακροατή, που αφήνεται ελεύθερη να δώσει τη δική της όψη στα γεγονότα.

γ) Τηλεόραση

Η τηλεόραση είναι το μέσο μαζικής ενημέρωσης που έχει κυριαρχήσει στην εποχή μας. Η κυριαρχία της οφείλεται σε δυο λόγους: στη μεγάλη εμβέλεια των μηνυμάτων της, που της εξασφαλίζουν τα σύγχρονα τεχνικά μέσα, και στον τρόπο με τον οποίο προβάλλονται τα μηνύματά της: με εικόνα, με λόγο και με ήχο. Η πληροφόρηση είναι άμεση καθώς ο τηλεθεατής βιώνει τις σκηνές που παρουσιάζονται σαν να ήταν παρών στα γεγονότα. Η πραγματικότητα αναπαρίσταται με κάθε λεπτομέρεια και ακρίβεια. Η ενημέρωση και η ψυχαγωγία απευθύνονται σε πλατύτερες κοινωνικοοικονομικές τάξεις ενώ και τα μορφωτικά ερεθίσματα παρέχονται με μεγάλη αποτελεσματικότητα. Η κατάλληλη αξιοποίηση αυτών των ευγενών πλεονεκτημάτων της την ανέδειξαν σε κυρίαρχο μέσο ενημέρωσης.

Ο λόγος της τηλεόρασης είναι επιγραμματικός, λακωνικός και εύληπτος ακόμη και από θεατές χωρίς ιδιαίτερη παιδεία. Το πρόσωπο και ο λόγος του εκφωνητή, που απευθύνεται κατευθείαν στο θεατή, δημιουργεί μια αίσθηση αμεσότητας ή ακόμη και την ψευδαίσθηση διαλόγου.

Η τηλεόραση, παρά την πιστότητα με την οποία αναπαριστάνει τα γεγονότα η εικόνα, δεν μπορεί να φωτίσει όλες τις πλευρές τους, ορατές και αθέατες. Η λήψη των περισσότερων γεγονότων και κυρίως η παρουσίασή τους, επειδή έχουν πολλές πτυχές και επειδή εξελίσσονται

ραγδαία, είναι αποσπασματική και επιλεκτική. «Συνήθως σ' αυτή τη διαδικασία τα παρακάτω κριτήρια έχουν καθοριστικό ρόλο στην επιλογή των κομματιών που θα μεταδοθούν: η αξία (σημασία) της είδησης, αν είναι ενδιαφέρουσα, είτε ουσιαστικά (περιεχόμενο) είτε οπτικά (εικόνα), πόσο μεγάλη είναι, κι αν το περιεχόμενό της ενισχύει (συμπληρώνει) το υπόλοιπο πρόγραμμα». Έτσι, όσο καλή πρόθεση κι αν υπάρχει, τα γεγονότα δε φωτίζονται από όλες τις πλευρές και η αλήθεια παραποιείται. Αυτή η αντικειμενική αδυναμία του μέσου αντανακλάται στην είδηση και στην εγκυρότητά της. Επιπλέον η τηλεόραση απευθύνεται σε όλους. Πρέπει, επομένως, μέσα στον περιορισμένο τηλεοπτικό χρόνο για την παρουσίαση των ειδήσεων να ανακοινωθούν όλες οι ειδήσεις που είναι σημαντικές για πολλούς. Γι' αυτό η συμπύκνωση και η περιληπτική παρουσίασή τους γίνεται αναγκαία και η αναφορά σε θέματα ειδικότερου ενδιαφέροντος σπανίζει. Η εικόνα ρέει, φεύγει και δε δίνει τη δυνατότητα ανάλυσης και προβληματισμού στον τηλεθεατή, τον οποίο καθλώνει χωρίς όμως να τον πείθει με λογικά επιχειρήματα. Ασκεί, δηλαδή, μια πλύση εγκεφάλου. Παράλληλα, η μονόδρομη σχέση πομπού (τηλεόρασης) και δέκτη (τηλεθεατή) κάνει το θεατή παθητικό και αδρανή.

δ) Διαδίκτυο

- Στο διαδίκτυο είναι πιο ενεργητική η στάση του δέκτη και ο καθένας μπορεί ν' αποτελέσει ταυτόχρονα και ταχύτατα δέκτη και πομπό πληροφοριών. Στο internet επιλέγουμε εμείς τις πληροφορίες και τον κλάδο γνώσης, ενώ στα ΜΜΕ αποφασίζουν άλλοι για εμάς.
- Στο διαδίκτυο υπάρχει η δυνατότητα για πολλές και διαφορετικές μορφές επικοινωνίας (ολοκληρωμένου λόγου και διαλόγου, αποστολή μηνυμάτων, εικόνων - βίντεο κ.λπ., πραγματοποίησης συναλλαγών κ.ά.).

- Μέσω του διαδικτύου πραγματοποιείται πιο ευχάριστα η πρόσβαση στη γνώση καθώς συνδυάζεται η εικόνα με τον ήχο και την κίνηση.
- Το διαδίκτυο χρησιμοποιείται από ένα μεγάλο μέρος των ανθρώπων σήμερα και απευθύνεται σε ένα εξίσου μεγάλο μέρος, ενώ, αντίθετα στα υπόλοιπα ΜΜΕ έχουν πρόσβαση όλοι ευκολότερα. Όλοι έχουμε τηλεόραση στο σπίτι, όλοι σχεδόν ακούμε ραδιόφωνο. Όμως, δεν είμαστε όλοι χρήστες του διαδικτύου, γιατί αυτό προϋποθέτει κάποια κατάρτιση στους Η/Υ, κατάλληλο εξοπλισμό κ.λπ.
- Το διαδίκτυο έχει περισσότερο διεθνή και παγκόσμιο χαρακτήρα, ενώ τα άλλα ΜΜΕ πληροφορούν για θέματα διεθνή, δίνουν, ωστόσο, προτεραιότητα και βαρύτητα στα γεγονότα της εκάστοτε χώρας.
- Πομποί και δέκτες μπορούν να είναι ταυτόχρονα εκατομμύρια χρήστες του διαδικτύου, ενώ στα άλλα ΜΜΕ η σχέση μεταξύ πομπού και δέκτη δεν είναι συνήθως αμφίδρομη.
- Το διαδίκτυο προσαρμόζεται πιο εύκολα στις ανάγκες των χρηστών.
- Στο διαδίκτυο έχουμε έναν τεράστιο όγκο πληροφοριών και υπάρχει κίνδυνος πολλές από αυτές να είναι ανεξέλεγκτα γραμμένες, μη εξακριβωμένες. Γι' αυτό και μπορεί να προωθηθούν πιο εύκολα επικίνδυνα κυκλώματα, να ενισχυθεί η παραπληροφόρηση των δεκτών ή να ελεγχθούν οι προτιμήσεις τους. Αντίθετα, στα κανάλια της τηλεόρασης και στους ραδιοφωνικούς σταθμούς υπάρχει το ραδιοτηλεοπτικό συμβούλιο, στις εφημερίδες οι δημοσιογράφοι, οι εκδότες, η ένωση συντακτών κ.λπ. που ελέγχουν έως κάποιο βαθμό την πληροφόρηση αποφεύγοντας ακρότητες και καταχρήσεις. Στην εφημερίδα ή στο κανάλι - σταθμό, καταθέτονται απόψεις επωνύμως, οπότε αυτός που τις εκφράζει δε συμπεριφέρεται αυθαίρετα, αναλαμβάνει τις ευθύνες του γιατί υπολογίζει το κόστος και δε χάνεται στην ανωνυμία.
- Με το διαδίκτυο έχουμε μια επανάσταση στο χώρο της πληροφορίας και την ιστορία της επικοινωνίας, γιατί τελικά πρόκειται για «μία επικοινωνία πολυεπίπεδη, πολυπρόσωπη, μαζική και εξατομικευμένη» ταυτόχρονα, όπως χαρακτηριστικά έγραψε και ο Ε. Παπανούτσος.
- Η γλώσσα στο διαδίκτυο δεν είναι ιδιαίτερα ποιοτική, είναι μάλλον κωδικοποιημένη σε αρκετές περιπτώσεις και το κυριότερο, μη

ελεγχόμενη, ενώ στα υπόλοιπα ΜΜΕ ιδίως στον Τύπο, ο γραπτός λόγος είναι πιο προσεγμένος.

5. ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Παραπληροφόρηση είναι η μεταφορά διαφόρων ψευδών ή αναληθών ή τροποποιημένων πληροφοριών. Πιθανός σκοπός είναι η παραπλάνηση του δέκτη προς εκπλήρωση προσωπικών σκοπιμοτήτων του παραπληροφορούντος, οπότε η παραπληροφόρηση είναι κακή πράξη. Άλλος πιθανός σκοπός είναι η προστασία ατόμων με την απόκρυψη πληροφοριών που θα ήταν επιβαρυντικές γι' αυτά, οπότε η παραπληροφόρηση είναι καλή πράξη ή επιβάλλεται από τον νόμο. Αυτός που παραπληροφορεί, αν είναι η πηγή της πληροφορίας, έχει όλη την ευθύνη. Αν δεν είναι η πρωτογενής πηγή της πληροφορίας, αλλά απλώς μεταφέρει όσα γνωρίζει, έχει περιορισμένη ευθύνη στο ότι δεν έχει διασταυρώσει τις πηγές του. Κατά την παραπληροφόρηση γίνεται προβολή των επιλεγμένων πτυχών ενός γεγονότος, κατασκευάζονται ψευδείς αλήθειες, γίνεται παραποίηση της αλήθειας και διαβάλλονται τα εμπλεκόμενα πρόσωπα. Σχετικά με τις ειδήσεις που μεταφέρονται από κάποιο Μέσο Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ), μπορεί να ισχύει περίπτωση παραπληροφόρησης. Αν το μέσο είναι η πηγή της πληροφορίας, η παραπληροφόρηση θα οφείλεται :

1. Στο ότι το ΜΜΕ λειτουργεί με βάση κομματικά ή άλλα οργανωμένα συμφέροντα, άρα είναι γενικά αναξιόπιστο.
2. Στο ότι το ΜΜΕ προστατεύει εθνικά ή άλλα συμφέροντα με την απόκρυψη των στοιχείων, άρα αυτολογοκρίνεται.

Οι αναγνώστες (ακροατές, θεατές) οφείλουν να διασταυρώνουν τις πηγές των πληροφοριών τους για να αποφεύγουν την παραπληροφόρηση.

Η παραπληροφόρηση σαν ευρύτερη έννοια θα μπορούσε να εννοηθεί και η σκόπιμη διάδοση ιδεών και απόψεων για ένα θέμα για το οποίο υπάρχει συγκεκριμένη επιστημονική ή φιλοσοφική αντίληψη. Για παράδειγμα, η αστρολογία είναι η παραπληροφόρηση της αστρονομίας αφού καμία πραγματική έννοια σχετική με το σύμπαν δεν αποδεικνύεται χρησιμοποιώντας τις αστρολογικές μεθόδους.

«Δεν ζυγιάζω, δεν μετρώ, δεν βολεύομαι! Ακολουθώ το βαθύ μου χτυποκάρδι. Ρωτώ, ξαναρωτώ χτυπώντας το χάος: ποιος μας φυτεύει στη γη σε τούτη χωρίς να μας ζητήσει την άδεια; Ποιος μας ξεριζώνει από τη γη σε τούτη χωρίς να ζητήσει την άδεια;»

Όπως λέει στην *Ασκητική* ο Νίκος Καζαντζάκης και τα Μ.Μ.Ε θέτουν όρια στις ζωές των ανθρώπων. Όμως ο συγγραφέας εδώ καλεί τους ανθρώπους να κάνουν την ζωή που επιθυμούν αγνοώντας τις υποδείξεις και τα πρότυπα που παρουσιάζουν τα Μ.Μ.Ε ως ιδανικά.

6. ΕΞΟΥΣΙΑ

7. ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Η πρόσβαση στο Διαδίκτυο σήμερα δεν είναι ακίνδυνη, ανεξάρτητα από τον τρόπο χρήσης των υπηρεσιών του. Υπάρχουν κακόβουλοι χρήστες και αρκετές δυνατότητες πρόκλησης ζημιών, τόσο στο επίπεδο του χρησιμοποιούμενου λογισμικού και υλικού, όσο και σε προσωπικό επίπεδο.

8. ΠΗΓΕΣ

<https://el.wikipedia.org>

<https://www.medium.gr/internet-.html>

<https://el.wikipedia.org>

<https://el.wikipedia.org>

<https://www.scribd.com>